

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО ДО УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

*В. П. Андрущенко
ректор НПУ імені М. П. Драгоманова,
академік НАПН України,
член-кореспондент НАН України,
доктор філософських наук, професор,
заслужений діяч науки і техніки України
(м. Київ)*

ПРОБЛЕМИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ЗАКОНОДАВСТВА ДО УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ

Шановні друзі, щиро вітаю вас зі знаковою подією в освітньому і науковому просторі України (та вже й Європи) – щорічною Міжнародною науковою конференцією “ЧОТИРНАДЦЯТИ ЮРИДИЧНІ ЧИТАННЯ. Проблеми імплементації національного законодавства до Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом”!

З моменту свого становлення “Юридичні читання” стали традиційними щорічними й утвердилися як унікальні наукові, освітні, методологічні, організаційні та виховні заходи в яких з кожним роком бере активну участь як найбільше провідних правників (науковців і практиків), політиків і політологів, педагогів – найдосвідченіших представників професорсько-викладацького складу закладів вищої освіти України та зарубіжжя і тих хто зробив чи робить лише перші кроки на ниві юридичної освіти, науки і практики – студентів, аспірантів та молодих практикуючих юристів.

Відзначу, що “Юридичні читання” були започатковані й успішно відбуваються на базі одного з провідних підрозділів Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова – факультеті політології та права, який створюючи та визначаючи правові основи українського освітнього простору, утверджуючи у суспільстві ідеали справедливості, духовності, гуманності, свободи і рівності як виразників у своїй

єдності та цілісності Духу права і Букви закону сприяє поверненню України до Європейської родини.

Наголошу, що на цьому шляху вже є видимий здобуток як факультету, так і університету, а саме – висока якість освітніх послуг, яка забезпечується злагодженою співпрацею викладачів і студентів, академічним авторитетом професора й високою довірою студентства. Дійсний університет розпочинається з науки. І символічним є те, що Чотирнадцяті юридичні читання присвячені 185-річчю НПУ імені М. П. Драгоманова та 70-річчю Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України – провідним освітній та науково-юридичній установам України, між якими давно склалася і відбувається дружба, творча, наукова співпраця і які мають вагомі наукові теоретичні і практичні досягнення в інтеграції України в ЄС.

Звісно, висока якість освіти забезпечується, насамперед, рівнем наукових досліджень, які ведуться в Університеті. Водночас наука розпочинається з освіти, зі студентської лави, з першого курсу. І тут особливе значення має правова освіта. Наш Університет готує вчителів філології, фізики, математики, географії, біології, хімії, історії та інших навчальних дисциплін. Але юрист, і особливо, правник-педагог закладає фундамент знань про Право та формує повагу до Закону як в школяра - від першого до випускного класу, так і студента – від першокурсника до магістранта. А хто знає і поважає Право і Закон, той не має невдачі. Відтак, перспектива повноцінного входження України в Європейський простір залежить від відповіді на питання (та її реалізації): хто прийде в середню/вищу школу формувати правову культуру?.. Якщо в Школу прийдуть “силовики” (при всій повазі), то вони ймовірно принесуть поліцейську ідеологію, а вчитель-правознавець – гуманізм, людиноцентризм, повагу до закону і права.

Заважу, що сучасний світ бурхливо змінюється. Причому, як у зовнішньому, так і у внутрішньому вимірі. Врахування/неврахування цих змін визначає рівень ефективності підготовки майбутнього вчителя, професіонала високого рівня. Останнє посилює роль і значення міжнародного (особливо європейського) співробітництва на рівні факультету, кафедри, окремих викладачів і студентів.

І тут Університет, загалом і Факультет політології і права, зокрема мають певні успіхи, а саме: збільшення кількості студентів, які навчаються за кордоном; зростання кількості викладачів, які працюють або беруть участь у міжнародних наукових форумах у європейських країнах; посилення співпраці із відповідними підрозділами європейських університетів; конструктивна активізація обмінів делегаціями університетів європейського педагогічного простору; зростання кількості студентів-іноземців, які навчаються у драгомановському університеті.

Нинішній аналіз просвітньо- й освітньо-правової сфери життєдіяльності Університету засвідчує: рівень правового науково-педагогічного супроводу навчально-виховної роботи драгомановців є найвищим у вітчизняному педагогічному вимірі й відповідає європейським нормам і вимогам та налаштовує нас на співпрацю

заради майбутнього на основі цінностей демократії, гуманізму, прав людини, екологічної безпеки, толерантності, солідарності та ін., що є смисловим стрижнем розвитку України в Європейському просторі у XXI столітті.

В цьому контексті підкреслю, що цьогорічні “Юридичні читання” присвячені вкрай актуальній і важливій темі, яка стосується окреслення й визначення проблем імплементації національного законодавства до Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Сподіваюсь, що висловлені учасниками конференції пропозиції щодо їх (проблем) вирішення сприятимуть утвердженню верховенства права і закону, розвитку свободи слова, захисту прав і свобод людини, економічному розвитку, впровадженню дієвих методів та інструментів державного управління, а відтак, – і самій імплементації Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

*Ю. С. Шемшученко
Директор Інституту
держави і права ім. В. М. Корецького НАН України,
академік НАН України,
академік НАПрН України,
доктор юридичних наук, професор
(м. Київ)*

ГАРМОНІЗАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ З ЄВРОПЕЙСЬКИМ ПРАВОМ: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ

Європейське право генетично пов’язане з міжнародним і національним правом. Як автономна система європейське право знаходиться між національним і міжнародним правом подібно до того, як у федеративній державі федеральне законодавство займає місце між міжнародним і державним правом.

У європейському праві з багатьох питань діє принцип його пріоритету стосовно національного законодавства держав-членів відповідних організацій.

Ці держави не повинні приймати правові акти, які не узгоджуються з вимогами європейського права. Це обґрунтовується вимогами розподілу праці між відповідними організаціями, з одного боку, і державами-членами – з іншого, також потребами європейської інтеграції.

Вказаний принцип є також однією з ознак, за якою проводиться поділ між міжнародним і європейським правом. Якщо в міжнародному праві вихідним принципом є суверенітет держави, то в європейському праві - пріоритет інтересів співтовариств і Ради Європи.

Міжнародне право спрямоване на розв’язання конфліктів між державами, європейське – на поглиблення інтеграції. У межах дії відповідних організацій